

Przedmiotowy system oceniania z wiedzy o kulturze w I Liceum Ogólnokształcącym

Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o obowiązujących podręcznikach, wymaganiach edukacyjnych i kryteriach oceniania .

I. Rodzaje aktywności ucznia podlegające ocenianiu

- wypowiedzi ustne(zarówno jako odpowiedzi na pytania, jak również jako głosy w toczonych dyskusjach)
- prace pisemne(referaty, recenzje)
- sprawdziany wiadomości
- prace domowe
- prezentacje w klasie(projekty, prasówka kulturalna)
- aktywność, zainteresowania, zaangażowanie w proces nauki (samodzielne przygotowanie materiałów do lekcji)
- praca z materiałem źródłowym- omawianie dzieła sztuki
- własne zainteresowania kulturalne ucznia oraz umiejętności kompetentnej prezentacji
- zaangażowanie , aktywność artystyczna i kulturalna w szkole

II. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

- odpowiedzi ustne
- kartkówki(najwyżej z 3 ostatnich lekcji)
- prace pisemne :recenzje, referaty itd.
- sprawdziany wiadomości
- aktywność podczas zajęć(3plusy- bardzo dobry, 3 minusy-niedostateczny)
- praca w grupie
- długoterminowe prace projektowe- gazetki, albumy, plakaty
- prace domowe oceniane wyrywkowo
- udział ucznia w konkursach i olimpiadach artystycznych
- aktywny udział w życiu kulturalnym i artystycznym szkoły

III. Opis modelu oceniania

0- 40%- niedostateczny

41- 55%- dopuszczający

56- 74%- dostateczny

75- 89%- dobry

90- 100% - bardzo dobry

IV. Kryteria wymagań edukacyjnych

D o p u s z c z a j ą c y

Uczeń:

- odpowiada na proste pytania dotyczące kultury i jej współczesnych zjawisk
- rozpoznaje okresy w dziejach kultury, sztuki i zachodzące w nich zmiany

- wykazuje się podstawową umiejętnością odczytywania treści ze źródeł
- w wypowiedziach pojawiają się błędy merytoryczne

D o s t a t e c z n y

Uczeń:

- wykazuje znajomość i zrozumienie istotnych aspektów kultury w zakresie programu nauczania
- wykorzystuje wiedzę w celu opisanie zjawisk kulturowych
- próbuje wybierać i łączyć informacje pochodzące z różnych źródeł
- konstruuje wypowiedzi ustne i pisemne, wewnątrznie uporządkowane, z właściwym użyciem pojęć z dziedziny historii sztuki, muzyki i kultury
- poprawnie korzysta ze źródeł informacji i formułuje podstawowe wnioski

D o b r y

Uczeń:

- wykazuje ogólną wiedzę w ramach programu nauczania, w zakresie niektórych zagadnień prezentuje wiedzę szczegółową i zrozumienie poruszanych problemów
- używa swej wiedzy do opisu zjawisk kulturowych ,dzieł sztuki i muzyki
- podejmuje próby samodzielnych dociekań, wymagających nieznacznej korekty
- stosuje w praktyce zasady sprawnego komunikowania się
- uczeń w pełni przedstawia temat
- wykazuje się poprawnością merytoryczną

B a r d z o d o b r y

Uczeń:

- wykazuje wiedzę ogólną i szczegółową w zakresie programu nauczania, wybiera, porządkuje i rozwija informacje w celu skonstruowania dobrze ułożonej wypowiedzi z wykorzystaniem pojęć kulturowych
- podejmuje samodzielne dociekania, ujawnia kreatywność i pomysłowość w prezentacji zjawisk
- uczeń wyczerpująco przedstawia temat
- wykazuje się szczegółowością w prezentowaniu faktów i wydarzeń
- swobodnie posługuje się wiedzą i materiałami źródłowymi do interpretacji zagadnień
- wykazuje się umiejętnością oceniania i prognozowania zjawisk

C e l u j ą c y

Uczeń:

- wykazuje wiedzę ogólną i szczegółową w zakresie programu nauczania jest w swoich dociekaniach samodzielny i niezależny
- wykonuje zadania wykraczające poza obowiązującymi w procesie nauczania

Na ocenę celującą z przedmiotu wpływa postawa twórcza i aktywność- udział w dyskusjach i konkursach, zaangażowanie w ćwiczeniach lekcyjnych, udział w życiu artystycznym i kulturalnym szkoły. Uczeń, który równocześnie uczęszcza do szkoły muzycznej lub na inne zajęcia dodatkowe, a nie spełnia powyższych wymagań, nie otrzymuje oceny celującej obligatoryjnie.

V. Informacja o sprawdzianach.

- Każdy sprawdzian jest poprzedzony co najmniej tygodniową zapowiedzią z podaniem zakresu obowiązującego materiału.
- Uczeń ma prawo do poprawiania każdej oceny jeden raz (w ciągu dwóch tygodni od oddania sprawdzianu).
- Zasada poprawy sprawdzianu nie obowiązuje w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności – pytanie bez uprzedzenia.
- O formie zaliczenia i poprawy sprawdzianu decyduje nauczyciel – pisemna czy ustna.
- Uczeń nieobecny na sprawdzianie, który nie zgłosił się celem zaliczenia w ciągu dwóch tygodni otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Kartkówka – krótki sprawdzian (10-20 minut) niezapowiedziany, nie podlega poprawie.
- Uczeń raz w ciągu semestru może zgłosić „N” – nieprzygotowanie do zajęć. Trzy tygodnie przed wystawieniem oceny nie można już zgłaszać „N”.

Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi z wiedzy o kulturze w zakresie podstawowym dla szkoły ponadgimnazjalnej

Temat (rozumiany jako lekcja)	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Dział 1. Kultura jako środowisko człowieka					
1. Co to jest kultura? Różne sposoby rozumienia kultury	Uczeń: – definiuje pojęcia <i>kultura</i> (w znaczeniu wąskim i szerokim), <i>sztuka</i> , <i>cywilizacja</i> , – wyjaśnia pojęcie <i>tekst kultury</i> , – podaje różnice między pojęciami <i>kulturalny</i> a <i>kulturowy</i> .	Uczeń: – podaje przykłady kultury w znaczeniu wąskim i szerokim, – odróżnia sposób komunikacji werbalnej od niewerbalnej i podaje ich przykłady, – objaśnia pojęcie <i>tekst kultury</i> i podaje funkcje tekstu kultury.	Uczeń: – porównuje znaczenia terminów <i>instytucja sztuki</i> i <i>instytucja kultury</i> na konkretnych przykładach, – wskazuje różnice między kulturą a cywilizacją.	Uczeń: – wyjaśnia i analizuje sztukę jako kulturę artystyczną oraz określa jej skład, – rozumie, czym są finansowanie kultury i dostęp do kultury.	Uczeń: – udowadnia, że kultura jest procesem i dobiera właściwe przykłady, – syntezuje definicje kultury, – korzysta z zasobów internetu, – zna działalność wybranej instytucji sztuki.
2. Kultura narodowa wobec kultury „globalnej wioski”	Uczeń: – definiuje polską kulturę narodową, – wyjaśnia pojęcie <i>kultura narodowa</i> , – definiuje termin <i>globalna wioska</i> , – zna słowo <i>tradycja</i> i potrafi wymienić jej przykłady, – zna i wymienia	Uczeń: – wymienia przykłady praktyk kulturowych, – definiuje termin <i>kanon kultury narodowej</i> .	Uczeń: – wskazuje przyczyny zmiany kanonu, – wyjaśnia termin <i>etnocentryzm</i> , – zna ambasadorów polskiej kultury narodowej za granicą.	Uczeń: – wymienia różne tradycje i obyczaje narodowe, – interpretuje ważne z punktu widzenia dziedzictwa narodowego malarskie, literackie i filmowe przykłady kultury narodowej, – rozumie i omawia definicje kultury narodowej według Antoniny Kłoskowskiej,	Uczeń: – rozumie potrzebę otwartości na inne kultury przy zachowaniu dbałości o kulturę własnego narodu, – wykazuje dbałości o tożsamość narodową poprzez kultywowanie obyczajów i zwyczajów,

	malarskie, literackie i filmowe przykłady realizacji kultury narodowej.			– zna i wymienia polskie symbole narodowe.	– wlicza przejawy patriotyzmu we współczesnym świecie.
3. Czy kultura lokalna jest potrzebna?	Uczeń: – definiuje terminy <i>kultura lokalna</i> oraz <i>wirtualna kultura lokalna</i> , – wyjaśnia termin <i>mała ojczyzna</i> , – rozpoznaje elementy kultury regionalnej.	Uczeń: – definiuje termin <i>folklor turystyczny</i> , – wyjaśnia termin <i>społeczeństwo obywatelskie</i> , – rozumie termin <i>kultura uczestnictwa</i> i wymienia jej przejawy.	Uczeń: – zna przykładowe regiony Polski, – wymienia przykłady kultury regionalnej, – wymienia przejawy folkloru turystycznego.	Uczeń: – wymienia gazety lokalne i inne elementy kultury lokalnej, – dokonuje porównania różnych przejawów kultury lokalnej, np. twórczości dwóch zespołów lokalnych, – dba o ochronę lokalnych zabytków kultury, – ocenia rolę kultury lokalnej.	Uczeń: – wykorzystuje znane informacje w definiowaniu kultury lokalnej, – analizuje gazetę lokalną jako wizytówkę lokalnej społeczności, – rozumie termin <i>sublokalność</i> , – wlicza elementy turystycznej kultury lokalnej, – dostrzega wartości kultury lokalnej w budowaniu własnej tożsamości.
4. Popkultura jako sposób masowego komunikowania	Uczeń: – definiuje termin <i>popkultura (kultura popularna, kultura masowa)</i> i wymienia jej cechy, – wyjaśnia termin <i>media</i> i omawia ich wpływ na życie człowieka, – wymienia	Uczeń: – wymienia wartości kultury masowej, – opisuje rzeczywistość kultury masowej, – definiuje termin <i>kultura czasu wolnego</i> i opisuje jej przejawy, – wyjaśnia termin <i>komunikowanie się masowe</i> .	Uczeń: – charakteryzuje różne produkty i bohaterów kultury masowej.	Uczeń: – ocenia wady i zalety kultury masowej, – określa rolę odbiorców w kształtowaniu kiczu.	Uczeń: – ocenia wpływ kultury masowej na życie własne i swoich rówieśników, – udowadnia, że kultura masowa tworzy przeobrażony obraz rzeczywistości.

	przykładowych bohaterów i produkty popkultury.				
5. Ciało wobec terroru społecznej normy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie ludzkiego ciała w kulturze, – rozumie seksualny aspekt ciała.	Uczeń: – wskazuje zależności między kręgiem kulturowym a ciałem, – podaje przykłady tabu związanego z ludzkim ciałem.	Uczeń: – rozumie rolę ciała w kulturze, – omawia wpływ popkultury na postrzeganie ludzkiego ciała.	Uczeń: – wskazuje różnice płciowe w posługiwaniu się własnym ciałem, – umieszcza lalkę Barbie jako istotny element kultury, mający wpływ na ludzkie ciało i potrafi ten wpływ udowodnić.	Uczeń: – udowadnia zależność między kontrolą ciała a społeczną normą, – porównuje normy i obyczaje związane z ciałem w wieku XIX i XX.
6. „Czytanie” architektury	Uczeń: – podaje przykłady XX-wiecznych obiektów architektury, – wyjaśnia termin <i>architektura modernistyczna</i> i podaje jej przykłady, – wyjaśnia termin <i>architektura postmodernistyczna (ponowoczesna)</i> i podaje jej przykłady.	Uczeń: – definiuje pojęcie kiczu i podaje jego przykłady, – wyjaśnia pojęcie estetycznego terroryzmu i odnosi je do konkretnych przykładów.	Uczeń: – odczytuje symbolikę czasów, w jakich powstała budowla, na podstawie jej wyglądu, – charakteryzuje wybrane budowle XX wieku.	Uczeń: – analizuje wygląd XX-wiecznych przykładów architektury, – omawia wpływ zabudowy architektonicznej na ludzkie życie.	Uczeń: – interpretuje architektoniczne dzieła sztuki jako teksty kultury, – postrzega architekturę jako odzwierciedlenie zjawisk zachodzących w kulturze.
7. Zakupy jako forma uczestnictwa w kulturze	Uczeń: – definiuje pojęcie <i>hipermarket</i> , – omawia przestrzenny układ obiektów handlowych i ich wpływ na kulturę kupowania,	Uczeń: – analizuje hipermarket jako przestrzeń kultury, – wskazuje genezę galerii handlowych, – dostrzega narzędzia i techniki manipulacji w	Uczeń: – definiuje pojęcie <i>konsumeryzm</i> , – podaje przykłady zespołów handlowych, domów towarowych i galerii handlowych jako	Uczeń: – analizuje budowle handlowe jako przestrzenie (teksty) nowoczesnej kultury, – charakteryzuje wybraną galerię handlową,	Uczeń: – porównuje dawne i współczesne obiekty handlowe, wskazując istniejące między nimi podobieństwa i różnice, – wyciąga wady i zalety

	– rozumie kupowanie jako formę uczestnictwa w kulturze.	kulturze kupowania.	tekstów kultury.	– udowadnia, że galeria handlowa to centrum rozrywki.	dużych obiektów handlowych oraz dokonuje ich oceny.
8. Co o człowieku, przestrzeni i czasie mówią rzeczy?	Uczeń: – postrzega rzeczy jako nośniki znaczeń, – wyjaśnia zależność między kupowaniem a budowaniem wizerunku, – zna przykłady nowoczesnego wzornictwa przemysłowego.	Uczeń: – rozumie termin <i>estetyka</i> jako sposób marketingowej komunikacji.	Uczeń: – wskazuje funkcje wzornictwa przemysłowego i wymienia przejawy jego retorycznego zastosowania, – wyjaśnia termin <i>mediatyzacja</i> i wskazuje jego przejawy w codziennym życiu.	Uczeń: – charakteryzuje różne przedmioty codziennego użytku i określa ich funkcje.	Uczeń: – dokonuje oceny wybranych przez siebie celebrytów ze względu na przedmioty (ubrania, samochody, domy itp.), jakimi się otaczają, – wskazuje rolę przedmiotów w systemie komunikacji.
9. Kontrkulturowe działania w XX wieku	Uczeń: – wyjaśnia terminy <i>sztuka akademicka</i> i <i>dzieło akademickie</i> , – definiuje zjawisko kontrkultury, – wymienia awangardowe ugrupowania działające w pierwszej połowie XX wieku (kubizm, ekspresjonizm, futurizm, dadaizm, surrealizm, konstruktywizm), – wyjaśnia znaczenie słowa <i>mecenas</i> ,	Uczeń: – wyjaśnia terminy <i>happening polityczny</i> oraz <i>provokacyjny wyglup</i> i podaje ich przykłady, – wymienia zasady akcji <i>flash mob</i> , – rozumie termin <i>bohema</i> i wskazuje jej przedstawicieli.	Uczeń: – charakteryzuje sztukę akademicką i kontrkulturową na konkretnych przykładach, – omawia skutki kontrkultury w XX wieku.	Uczeń: – dokonuje analizy porównawczej XIX-wiecznych dzieł malarskich, – udowadnia, że kultura współczesna ma charakter kontrkulturowy.	Uczeń: – wypowiada się swobodnie na temat kontrkultury, – przygotowuje akcję <i>flash mob</i> , – charakteryzuje twórczość znanych przedstawicieli artystycznej bohemy.

	– wymienia ruchy kontrkulturowe działające w XX wieku (ruch hippisów, Provo, Międzynarodówka Sytuacjonistów, globalistów i alterglobalistów).				
10. Subkultury jako rodzaj komunikatu	Uczeń: – wyjaśnia termin <i>subkultura</i> i wymienia jej rodzaje, – omawia cechy i przykłady subkultury.	Uczeń: – omawia różnice między kontrkulturą a subkulturą, – wie, że ubiór jest rodzajem komunikatu, – charakteryzuje hip-hop jako przykład subkultury, – definiuje terminy <i>breakdance</i> i <i>graffiti</i> , – zna formy graffiti.	Uczeń: – charakteryzuje tańce preferowane przez różne subkultury.	Uczeń: – definiuje termin <i>subkultura</i> na konkretnym przykładzie.	Uczeń: – udowadnia, że graffiti jest tekstem kultury, – porównuje i ocenia różne subkultury.
11. Życie w sieci	Uczeń: – definiuje termin <i>społeczność internetowa</i> , – rozróżnia wspólnotę pierwotną, nowoczesną oraz współczesną, – wyjaśnia termin <i>społeczeństwo sieci</i> w kontekście rodzajów wspólnot.	Uczeń: – definiuje pojęcie <i>wież społeczna</i> , – rozumie specyfikę komunikacji przez internet, – wymienia portale społecznościowe i tematyczne, – rozpoznaje grupy komunikacyjne i wymienia ich przykłady.	Uczeń: – charakteryzuje wybrany portal społecznościowy, – tworzy własnego bloga lub wypowiada się na forum.	Uczeń: – dostrzega różnice między komunikacją realną a wirtualną oraz wskazuje ich cechy, – ocenia wpływ internetu na nierówności społeczne.	Uczeń: – postrzega przestrzeń publiczną jako odzwierciedlenie stosunków społecznych, – wyjaśnia termin <i>hikikimori</i> , – dostrzega i omawia wpływ komunikacji wirtualnej na komunikację realną,

					– ocenia wpływ internetowej komunikacji na otwartość na innych oraz wszelkiego typu wykluczenia.
12. Globalizacja – jej wyznaczniki i skutki	Uczeń: – wyjaśnia pojęcia <i>kultura globalna</i> i <i>globalizacja</i> , – wymienia wyznaczniki globalizacji, – wymienia zalety i wady globalizacji, – definiuje pojęcie <i>unifikacji</i> i podaje jej przykłady.	Uczeń: – wyjaśnia pojęcie przemysłu kulturowego, – charakteryzuje nowoczesną cywilizację jako element procesu globalizacji.	Uczeń: – tłumaczy, dlaczego migracja jest elementem globalizacji.	Uczeń: – charakteryzuje antyglobalistów i alterglobalistów, – rozwija skróty nazw UNESCO, WHO, ONZ.	Uczeń: – postrzega świat jako konglomerat różnic, – ocenia wpływ globalizacji na kulturę.
13. Praca klasowa z wiadomości i umiejętności dotyczących szeroko pojętej kultury	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
Dział 2. Współczesna kultura artystyczna					
14. Różnorodność sztuki nowoczesnej	Uczeń: – definiuje pojęcia <i>kubizm</i> i <i>kolaż</i> , – wskazuje źródła i skutki narodzin sztuki nowoczesnej, – podaje przykłady malarzy realizujących sztukę nowoczesną	Uczeń: – wymienia różne funkcje sztuk, – omawia różne inspiracje artystów tworzących sztukę nowoczesną, – wymienia przykładowe dzieła	Uczeń: – właściwie charakteryzuje neoplastycyzm jako przykład realizacji malarstwa nowoczesnego, – wymienia przykładowe dzieła	Uczeń: – dokonuje analizy przykładowych dzieł sztuki XX wieku, – określa sztukę nowoczesną jako chęć zmiany świata, – wymienia przyczyny różnicowania się sztuki współczesnej,	Uczeń: – definiuje dzieło sztuki jako specyficzne narzędzie poznania rzeczywistości, – prezentuje swoje stanowisko dotyczące sztuki współczesnej, – wskazuje różnice i

	(m.in. Pablo Picasso, Marcel Duchamp).	malarzy XX wieku.	charakterystyczne dla neoplastycyzmu.	– dokonuje oceny wybranego dzieła sztuki współczesnej, – porównuje formy i tematykę dzieł XX wieku i wcześniejszych dzieł sztuki.	podobieństwa w ujmowaniu postaci kobiet w malarstwie nowoczesnym i dziełach powstających wcześniej.
15. Czy sztuka nowych mediów jest potrzebna?	Uczeń: – omawia pojęcie happeningu politycznego i podaje jego przykłady, – wymienia najważniejszych twórców sztuki nowych mediów, – wyjaśnia pojęcie <i>pop art</i> i wymienia jego najważniejszych przedstawicieli.	Uczeń: – definiuje instalację przestrzenną i podaje jej przykłady, – wymienia i omawia różne formy i przykłady net artu, rzeźby wideo, instalacji wideo, multimedialnego spektaklu i animacji komputerowej, – charakteryzuje rzeźbę społeczną.	Uczeń: – wymienia formy i treści wypowiedzi artystycznych, – charakteryzuje twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki nowych mediów.	Uczeń: – ocenia wartość kulturową sztuki nowych mediów, – charakteryzuje wybrane przykłady sztuki nowych mediów.	Uczeń: – dokonuje recenzji sztuki współczesnej, – dokonuje oceny sztuki nowych mediów w kontekście sztuki tradycyjnej.
16. Teatr współczesny i jego twórcy	Uczeń: – omawia teatralną konwencję realizmu, – zna pojęcie Wielkiej Reformy Teatru, jej założenia i twórców, – wymienia najważniejszych polskich reżyserów teatru współczesnego i tytuły ich najważniejszych realizacji (J.	Uczeń: – wyjaśnia pojęcie <i>dramat realistyczny</i> , – wie, czym jest antyrealizm, – wymienia najważniejsze festiwale teatralne, – omawia polskie teatry narodowe, – umiejscawia pracę najważniejszych reżyserów w czasie.	Uczeń: – omawia działalność MChAT i wie, kto jest jego twórcą, – wymienia gwiazdy sztuki teatralnej, – charakteryzuje przykładowe dzieła polskich reżyserów teatralnych.	Uczeń: – dokonuje oceny Wielkiej Reformy Teatru, – charakteryzuje wybrany przez siebie teatr lub festiwal teatralny, – charakteryzuje teatr współczesny w Polsce.	Uczeń: – porównuje różne przedstawienia teatralne, – przedstawia recenzję wybranego przedstawienia teatralnego.

	Grzegorzewski, M. Prus, I. Cywińska, G. Jarzyna, K. Warlikowki, A. Augustynowicz, P. Cieplak, M. Kleczewska, J. Klata, M. Zadra, K. Lupa).				
17. Teatr eksperymentu czy eksperyment dla teatru?	Uczeń: – rozumie pojęcie teatru eksperymentalnego (alternatywnego) i zna jego źródła, – wymienia twórców teatru alternatywnego (A. Artaud, J. Grotowski, W. Staniewski, T. Kantor, P. Tomaszczuk).	Uczeń: – omawia różne nurty w teatrze współczesnym, – wymienia istotne teatry alternatywne i opisuje ich działalność (Teatr 13 Rzędów, Teatr Laboratorium, Cricot 2), – charakteryzuje Ośrodek Praktyk Teatralnych Gardzienice, – wyjaśnia pojęcie <i>happening</i> .	Uczeń: – wyjaśnia pojęcie teatru otwartego, – charakteryzuje przykładowe przedstawienia teatru alternatywnego.	Uczeń: – charakteryzuje działalność wybranego twórcy teatru alternatywnego, – organizuje happening.	Uczeń: – dostrzega teatralność w życiu codziennym, – porównuje działalność różnych teatrów alternatywnych.
18. „Wyginam śmiało ciało” – różne formy tańca	Uczeń: – wymienia przykłady realizacji baletu w Polsce, – omawia odmiany oraz wskazuje genezę baletu (balet klasyczny, balet romantyczny), – definiuje pojęcie	Uczeń: – wymienia najważniejsze polskie teatry tańca i ich założycieli (Polski Teatr Tańca – Balet Poznański oraz Śląski Teatr Tańca), – charakteryzuje	Uczeń: – charakteryzuje wybrane realizacje taneczne, – charakteryzuje twórczość wybranego mistrza baletu.	Uczeń: – porównuje taniec widowiskowy, ludowy i rozrywkowy, – ocenia różne przykłady tańca współczesnego.	Uczeń: – wymienia i charakteryzuje przykładowe tańce ludowe, w szczególności charakterystyczne dla swojego regionu, – dokonuje syntezy

	<p><i>taniec współczesny</i> i wymienia jego prekursorów, – wyjaśnia pojęcie <i>teatr tańca</i> i wymienia jego przedstawicieli, – wymienia polskie tańce narodowe.</p>	<p>działalność grupy o nazwie Balety Rosyjskie, – definiuje taniec widowiskowy, taniec ludowy i rozrywkowy.</p>			<p>wiedzy na temat tańca rozrywkowego w odwołaniu do wybranego materiału wideo.</p>
19. Czy słucha każdy tak samo?	<p>Uczeń: – wskazuje najważniejsze nurty w muzyce XX wieku (impresjonizm, ekspresjonizm, folklorizm i jazz), – definiuje operę i podaje jej przykłady, – wyjaśnia pojęcie <i>libretto</i>.</p>	<p>Uczeń: – wskazuje rodowód muzyki, – określa muzykę (rytm) jako pochodną obrzędu religijnego.</p>	<p>Uczeń: – wymienia wybrane instrumenty muzyczne i podaje ich podział, – charakteryzuje wybrane przez siebie dzieła muzyczne.</p>	<p>Uczeń: – klasyfikuje muzykę ze względu na formy przekazu, środki wykonawcze, liczbę wykonawców, przeznaczenie i epokę.</p>	<p>Uczeń: – określa własne preferencje muzyczne i dokonuje ich oceny, – swobodnie dyskutuje na temat roli muzyki w kulturze.</p>
20. Rzeczywistość fotografią pisana	<p>Uczeń: – postrzega fotografię jako dziedzinę sztuki, – omawia różne funkcje fotografii, – wymienia najważniejszych artystów-fotografów i przykłady ich dzieł.</p>	<p>Uczeń: – wymienia różne rodzaje aparatów fotograficznych, – omawia historię fotografii i wymienia jej twórców.</p>	<p>Uczeń: – charakteryzuje przykładowe aparaty fotograficzne, – różnicuje opis i fotografię, charakteryzuje fotografię jako dokument epoki.</p>	<p>Uczeń: – dostrzega rolę fotografii w kulturze medialnej (reklamach, czasopismach, gazetach, propagandzie politycznej), – porównuje sposób ukazania rzeczywistości na przykładowych fotografiach ze sposobem ukazania rzeczywistości na obrazach.</p>	<p>Uczeń: – udowadnia, że fotografia jest tekstem kultury, – interpretuje fotografie jako rytuał nowoczesnej kultury, – organizuje w szkole wystawę fotograficzną.</p>
21. Kino jako odzwierciedlenie	<p>Uczeń: – omawia rodzaje i</p>	<p>Uczeń: – rozumie pojęcie</p>	<p>Uczeń: – stosuje wiedzę</p>	<p>Uczeń: – wskazuje na związek</p>	<p>Uczeń: – postrzega film jako</p>

ludzkich marzeń	gatunki filmowe, – wymienia przykłady ilustrujące poszczególne gatunki filmowe, – wskazuje gwiazdy światowego kina, – rozróżnia kino popularne i kino artystyczne, – zna hollywoodzkie kino gatunków.	hybrydy gatunkowej, – omawia wpływ postępu technicznego na tworzone współcześnie filmy (efekty specjalne), – zna filmowe konwencje wykorzystywane w poszczególnych gatunkach filmowych.	dotyczącą gatunków filmowych przy omawianiu konkretnych przykładów.	między popularnością kina a kulturą konsumpcji, – porównuje różne gatunki filmowe, – różnicuje gwiazdę filmową i telewizyjnego idola, – określa rolę gwiazdy filmowej we współczesnym kinie.	dzieło zbiorowe, – formułuje wnioski dotyczące roli kina w kulturze, – porównuje różne adaptacje tych samych dzieł literackich.
22. Czy film jest dziesiątą muzą?	Uczeń: – omawia nurt w kinie europejskim zwany kinem autorskim i wymienia jego twórców i ich realizacje, – wylicza i charakteryzuje przedstawicieli i idee polskiej szkoły filmowej, – wyjaśnia pojęcie <i>postmodernizm</i> .	Uczeń: – wyjaśnia pojęcie montażu filmowego, – omawia wyróżniki i przykłady realizacji autorskich filmów postmodernistycznych.	Uczeń: – wymienia najważniejsze plany filmowe, – przedstawia wybrane realizacje kina współczesnego.	Uczeń: – interpretuje realizacje twórców kina autorskiego, – analizuje dzieło filmowe, uwzględniając jego treść i formę.	Uczeń: – definiuje film jako artystyczną syntezę wielu tworzyw, – udowadnia, że film jest tekstem kultury.
23. Praca klasowa z wiadomości i umiejętności dotyczących współczesnej kultury artystycznej	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
Dział 3. Media w kulturze					

24. Współczesne spektakle masowe	Uczeń: – definiuje pojęcia <i>spektakl</i> i <i>widowisko</i> , – wymienia przykłady widowisk.	Uczeń: – wskazuje podobieństwa między spektaklem a widowiskiem, – wymienia bohaterów spektaklu mediów, – charakteryzuje masowe spektakle i ich publiczność oraz podaje ich przykłady.	Uczeń: – charakteryzuje widowisko na konkretnym przykładzie, – charakteryzuje wystawy masowe jako przykład nowoczesnych spektakli.	Uczeń: – wyjaśnia termin <i>ludzkie zoo</i> w odniesieniu do genezy spektaklu, – wie, czym jest rekonstrukcja historyczna, – dokonuje oceny przykładowych spektakli masowych.	Uczeń: – udowadnia, że historia jest spektaklem, – omawia edukacyjną i kulturową rolę spektaklu, – przygotowuje analizę porównawczą różnych spektakli medialnych, – dokonuje oceny bohaterów spektaklu mediów.
25. <i>Big Brother</i> jako przykład <i>reality show</i>	Uczeń: – charakteryzuje <i>reality show</i> , – opowiada o świecie stworzonym w programie <i>Big Brother</i> .	Uczeń: – wymienia funkcje i rodzaje <i>reality show</i> , – omawia przejawy programu <i>Big Brother</i> jako wydarzenia kulturowego w Polsce, – wymienia różne przykłady <i>reality show</i> .	Uczeń: – charakteryzuje program <i>Big Brother</i> jako przykład <i>reality show</i> .	Uczeń: – wyjaśnia genezę widowiska „na żywo” i podaje jego przykłady, – ocenia podglądactwo w kulturze.	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego <i>reality show</i> jest tekstem kultury, – interpretuje słowa Z. Baumana, że dom Wielkiego Brata stanowi rodzaj „laboratorium społecznego”, – interpretuje rolę podglądactwa w kulturze.
26. Specyfika medium – telewizja	Uczeń: – omawia podstawową definicję telewizji, – wymienia niektóre formy przekazów „na żywo”,	Uczeń: – wie, czym jest misyjność telewizji i wskazuje wybrane jej przykłady, – wymienia różne	Uczeń: – wyjaśnia termin <i>telewizyjny realizm</i> , – objaśnia na przykładach misyjny charakter telewizji	Uczeń: – wyjaśnia różne funkcje telewizji, – klasyfikuje formy telewizyjnych przekazów „na żywo” i wskazuje różnice	Uczeń: – opisuje telewizję jako metaforę, – porównuje funkcje telewizji, odnosząc się do konkretnych

	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje podziału na telewizję komercyjną i publiczną, – wskazuje zalety i wady telewizji, – stwierdza istotną rolę widza w procesie tworzenia telewizji. 	<p>gatunki programów telewizyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy ramówki telewizyjnej. 	<p>publicznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy przykładową ramówkę telewizyjną. 	<p>między nimi,</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje przykładowy program telewizyjny i dokonuje jego oceny. 	<p>przykładów,</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia różne formy telewizyjnych przekazów „na żywo”, – bada rolę widza w poszczególnych gatunkach telewizyjnych, – wskazuje wpływ programów lokalnych na lokalne społeczności, – bada wpływ telewizji na życie człowieka.
27. Gatunkowość telewizji	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia gatunki programów telewizyjnych (<i>reality show</i>, teleturniej, magazyn, wiadomości), – definiuje pojęcie <i>serial telewizyjny</i> i podaje jego przykłady. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przykładowe gatunki programów telewizyjnych i wymienia ich przykłady, – wyjaśnia termin <i>sitcom</i> i podaje jego telewizyjne realizacje. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie ramówki programowej, – rozumie termin <i>dziennikarstwo obywatelskie</i> i wskazuje jego przejawy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje na konkretnych przykładach podstawowe gatunki telewizyjne, – dokonuje analizy i oceny wybranego serialu telewizyjnego, teleturnieju czy <i>reality show</i>, – wie, że seriale są elementem popkultury. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umiejscawia seriale telewizyjne w strukturze popkultury i wyjaśnia tę zależność na konkretnych przykładach, – rozróżnia „starą” i „nową” telewizję, – ustala, z czego się śmieją Polacy.
28. Kultura audiowizualna i jej przejawy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia termin <i>internet</i>, – rozumie termin <i>internauta</i> i wymienia możliwości jego funkcjonowania w sieci 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie termin <i>cyberprzestrzeń</i>, – definiuje kulturę audiowizualną, – wyjaśnia pojęcie portalu i jego funkcje, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje internet do publikowania własnych treści, – opisuje przykładowego bloga, e-booka czy grę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>blog</i>, <i>gra komputerowa</i>, <i>Wikipedia</i>, <i>e-book</i> jako elementy kultury audiowizualnej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bada kulturę audiowizualną jako element całokształtu kultury, – porównuje i ocenia różne portale

	internetowej, – rozpoznaje zagrożenia wynikające z bycia podłączonym do sieci, – definiuje pojęcia: <i>blog, gra komputerowa, Wikipedia, e-book.</i>	– wymienia funkcje internetu, – uczestniczy aktywnie w dyskusji na temat roli internetu w życiu młodego człowieka.	komputerową.		internetowe, – syntetyzuje wiedzę na temat zagrożeń płynących z funkcjonowania w sieci w odniesieniu do <i>Sali samobójców</i> Jana Komasy.
29. Interaktywność współczesnego społeczeństwa	Uczeń: – wyjaśnia słowo <i>multimedia</i> i wymienia przykłady multimedialnych, – definiuje pojęcie encyklopedii multimedialnej, – wyjaśnia terminy <i>telefon komórkowy</i> i <i>SMS</i> .	Uczeń: – wskazuje genezę multimedialnych, – wymienia różne zastosowanie multimedialnych, – wyjaśnia termin <i>multitasking</i> , – omawia sposoby wykorzystania urządzeń interaktywnych, – wymienia różne funkcje własnego telefonu.	Uczeń: – charakteryzuje różne sposoby zastosowania multimedialnych, – korzysta z różnych interaktywnych urządzeń, – korzysta z encyklopedii multimedialnej.	Uczeń: – redaguje przykładowe hasła słownikowe na Wikipedii, – określa różne sposoby wykorzystania multimedialnych w środowisku młodzieżowym, – definiuje multimedia jako interaktywny system komunikacji elektronicznej.	Uczeń: – wskazuje różnice między tradycyjnymi formami encyklopedii a encyklopedią multimedialną, – porównuje różne sposoby komunikacji elektronicznej, – ustala i interpretuje wpływ multimedialnych na kulturę.
30. Czy wszystko jest na sprzedaż? Reklama jako forma komunikacji 3.7. Czy reklama jest lustrem kultury?	Uczeń: – wyjaśnia termin <i>reklama</i> i dokonuje podziału reklam, – charakteryzuje rolę reklamy, – podaje przykłady reklam.	Uczeń: – dzieli reklamę ze względu na odbiorców i medium, w jakim ta reklama się ukazuje, – omawia różne reklamy.	Uczeń: – wie, dlaczego reklama jest formą handlowej komunikacji, – wskazuje grupy docelowe różnego typu reklam, – wymienia stereotypy kulturowe istniejące w	Uczeń: – dokonuje analizy wybranych reklam emitowanych w różnych mediach, – postrzega kampanię reklamową jako proces komunikacyjny, – przygotowuje własną	Uczeń: – rozumie reklamę jako tekst kultury i postrzega ją jako „lustro rzeczywistości”, – porównuje różne reklamy i ich funkcje, – ocenia rolę reklamy w życiu współczesnego

			poznanych przez siebie reklamach.	reklamę, – dokonuje uproszczonej analizy podziału reklam ze względu na płeć.	człowieka, – udowadnia, że reklama powiela utrwalone w kulturze stereotypy.
31. Praca klasowa z wiadomości i umiejętności dotyczących mediów w kulturze	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.